Suuri valiokunta

Keskiviikko 20.11.2024 klo 13.00—13.55

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Autto kok
1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps
jäsen Sanna Antikainen ps
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Juho Eerola ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Elisa Gebhard sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8, 9 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok (9, 10, 11, 12, 13) (8 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (7) (6, 8, 9 osittain)
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Jani Kokko sd
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Mika Lintilä kesk (7, 8, 9 osittain)
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Susanne Päivärinta kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8, 9 osittain)
jäsen Onni Rostila ps (5, 6, 7) (4, 8, 9 osittain)
jäsen Sari Tanus kd (9, 10, 11, 12, 13) (8 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Eerikki Viljanen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Sofia Virta vihr
varajäsen Inka Hopsu vihr (8, 9, 10, 11, 12, 13) (7 osittain)
varajäsen Aleksi Jäntti kok
varajäsen Kimmo Kiljunen sd (6, 7 osittain)
varajäsen Ari Koponen ps (7, 8, 9 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Martin Paasi kok
varajäsen Mikko Polvinen ps (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
varajäsen Mika Poutala kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
varajäsen Mika Riipi kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8, 9 osittain)
varajäsen Ville Skinnari sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Lisäksi
yksikön johtaja Kirsi Hiltunen (tehtäväkierrossa)

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 24 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Moldovan uudistus- ja kasvuvälineen perustamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 42/2024 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 63/2024 vp.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi ulkoasiainvaliokuntaan.

Todettiin, että valtioneuvosto on toimittanut asiasta selvityksen E 63/2024 vp sen kiireellisyyden vuoksi. Selvityksen perusteella suuri valiokunta on 16.11.2022 hyväksynyt asiassa eduskunnan kannan SuVEK 84/2024 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Suuri valiokunta ei ryhdy enempiin toimenpiteisiin asian johdosta. Valiokunta merkitsee selvityksen saaduksi.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta asetuksen (EU) 2020/2220 muuttamisesta koskien EU:n maaseuturahastosta myönnettävää tukea luonnonkatastrofeista kärsineille jäsenvaltioille

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 43/2024 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 61/2024 vp.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi hallintovaliokuntaan ja maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Suuri valiokunta ei ryhdy enempiin toimenpiteisiin asian johdosta. Valiokunta merkitsee selvityksen saaduksi.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 2021/1058 ja 2021/1057 muuttamisesta - Alueellinen hätäapu jälleenrakennukseen (RESTORE)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 44/2024 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 60/2024 vp.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi hallintovaliokuntaan ja maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Todettiin, että valtioneuvosto on toimittanut asiasta selvityksen E 60/2024 vp sen kiireellisyyden vuoksi. Selvityksen perusteella suuri valiokunta on 8.11.2024 hyväksynyt asiassa eduskunnan kannan SuVEK 84/2024 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

Suuri valiokunta ei ryhdy enempiin toimenpiteisiin asian johdosta. Valiokunta merkitsee selvityksen saaduksi.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle mallioikeutta koskevan yleissopimuksen neuvottelemisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 38/2024 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 25/2024 vp
Asiantuntijalausunto U 38/2024 vp SuV 20.11.2024 saamelaiskäräjät Asiantuntijalausunto (A 6)

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- saamelaiskäräjät, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Kivelä, Virta, Gebhard, Marttila, Mäkynen, Biaudet, Wallinheimo ja Eerola.

Ed. Kivelä esitti ed. Virtan kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavan eduskunnan kannan: "Suuri valiokunta katsoo, että mallioikeussopimuksen tulisi sisältää teollis- ja tekijänoikeuksia, geenivaroja ja geenivaroihin liittyvää perinteistä tietämystä koskevan kansainvälisen oikeudellisen välineen mukaisen pakollisen julkistamisvaatimuksen." Puheenvuoron käytti myös ed. Gebhard.

Ehdotus hylättiin äänin 16-7, tyhjiä -.

Päätetiin yksimielisesti täydentää puheenjohtajan pohjaesitystä "Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan", seuraavasti: "Valiokunta painottaa alkuperäiskansakysymysten käsittelyssä sitä, että valtioneuvoston on neuvottelukehystä laatiessaan huolehdittava saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukaisesti saamelaiskäräjien asianmukaisesta kuulemisesta."

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 85/2024 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan. Valiokunta painottaa alkuperäiskansakysymysten käsittelyssä sitä, että valtioneuvoston on neuvottelukehystä laatiessaan huolehdittava saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukaisesti saamelaiskäräjien asianmukaisesta kuulemisesta.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 12/2022 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 7/2022 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 6/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 19/2024 vp
Muu asiakirja Muistio Suuren valiokunnan kuulemiseen 20.11.2024; Tilannekatsaus metsäkatoa 7605874_9_1.pdf (A 7)

Valiokunta merkitsi saapuneeksi: maa- ja metsätalousministeriön tilannekatsaus metsäkatoasetuksen soveltamispäivän lykkäämisestä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Viktor Harvio, maa- ja metsätalousministeriö
- erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Jaakko Nippala, maa- ja metsätalousministeriö

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Gebhard, Kivelä, Viljanen ja Hopsu.

Ed. Kivelä esitti ed. Virran kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavan eduskunnan kannan: "Suuri valiokunta katsoo, että se ei voi yhtyä valtioneuvoston kantaan ja uudelleen vahvistaa annettua mandaattia, koska metsäkatoasetuksen toimeenpanon lykkääminen tai asetuksen uudelleen avaaminen osaltaan vaarantaa EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamisen. Vaikka asetuksen toimeenpano vaatii osin mittavia muutoksia tuotteiden alkuperäjäljitettävyyden varmistamiseksi, toimeenpano on aloitettava nyt jotta vältytään jokaiselta ylimääräiseltä hehtaarilta hakattua metsää. Metsäkadon pysäyttäminen on ollut jo pitkään yksi EU:n tavoitteista luontokadon pysäyttämiseksi. Kyseinen metsäkatoasetus astui voimaan kesäkuussa 2023. 18-24 kuukauden siirtymäajan on katsoaksemme täytynyt olla riittävä asetuksen vaatimuksiin sopeutumiseksi. Monet yritykset ovat jo tehneet investointeja sopeuttaakseen toimintaansa metsäkatoasetukseen, eikä toimeenpanon lykkääminen ole reilua näiden toimijoiden kannalta." Puheenvuoron käyttivät myös ed. Gebhard ja Hopsu.

Ehdotus hylättiin äänin 17-7, tyhjiä-.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 86/2024 vp: Suurella valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan. Suuri valiokunta toteaa, että se on hyväksynyt asiassa 16.10.2024 eduskunnan kannan SuVEK 78/2024 vp.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle sopimusneuvotteluista Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välillä oikeudelliseen yhteistyöhön rikosasioissa liittyvästä rajat ylittävästä pääsystä sähköiseen todistusaineistoon (EU-US-sopimusneuvottelut)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 40/2024 vp

U-jatkokirjelmä UJ 22/2024 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 19/2024 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 14/2024 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 14/2024 vp on saapunut valiokuntaan.

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 21/2024 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- erityisasiantuntija Joni Korpinen, oikeusministeriö

Todettiin, että valiokunta on 6.11.2024 päättänyt perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta jatkokirjeeseen UJ 22/2024 vp huomiovärillä merkittyjen kohtien osalta sopimuksen allekirjoittamiseen saakka. Todettiin, että vaiteliaisuusmääräys koskee myös asiantuntijakuulemista ja oikeusministeriön asiantuntijalausuntoa.

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Biaudet ja Kivelä.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2021 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 30/2021 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 31/2021 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 11/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 30/2021 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 52/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 23/2021 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 9/2021 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 5/2021 vp
Asiantuntijalausunto U 56/2021 vp SuV 20.11.2024 lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 23/2024 vp (A 9)
Liiteasiakirja UJ_Perusmuistio_Euroopan komission ehdotus neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudis

Jatkokirjelmä UJ 23/2024 vp - U 56/2021 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan, liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 23/2024 vp - U 56/2021 vp.

Päätettiin siirtää valtiovarainministeriön asiantuntijakuuleminen suuren valiokunnan työjaoston 26.11.2024 klo 12.30 pidettävään kokoukseen.

10. Valtioneuvoston selvitys: Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut yhden tai useamman sopimuksen tekemiseksi terveyshätätilanteisiin liittyvistä toimenpiteistä lääketieteellisten vastatoimien alalla

Valtioneuvoston E-selvitys E 64/2024 vp

Merkittiin saapuneeksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

11. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden_lista_20.11.2024.pdf (Liite A 11)

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

12. Muut asiat

Tapaamiset ja vierailut:

- Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Strandin kutsu illanviettoon to 21.11.2024 klo 18.00, Königstedtin kartano (yhteiskuljetus). Ilmoittautuneet: pj. Autto ja 1. vpj. Huhtasaari sekä ed. Biaudet, Eerola, Kokko, Koulumies, Lintilä, Rostila, Aalto-Setälä, Hopsu, Kiljunen, Norrback, Poutala, Riipi, Skinnari, Löfström

13. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 22.11.2024 klo 13.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto